

Hlasujte za našu planétu

Environmentálna vízia pre Európsky parlament 2009 -2014

Jasná a populárna úloha pre Európu

Početné výzvy, ktorým čelí Európa sa zdajú byť veľmi rozdielne. Mnohé ekonomické problémy sú však úzko späté so životným prostredím. Ich podstatou je často práve neudržateľný spôsob, ktorým využívame naše neobnoviteľné prírodné zdroje.

Štatistiky dokazujú, že obyvatelia Európy podporujú silnú úlohu Európskej únie v oblasti životného prostredia a očakávajú jej vedúce postavenie v tejto oblasti a zmenu.

Environmentálny parlament

Európa je už dlhší čas svetovým lídrom presadzujúcim ambiciózne riešenia problémov životného prostredia. Poslanci Európskeho parlamentu boli na čele pri snahách prenášať tieto ambície do konkrétnej politiky. Svetová kríza, ktorej dnes čelíme, vyžaduje zásadové konanie vo všetkých oblastiach európskej politiky.

Používame dvojnásobné množstvo využiteľných prírodných zdrojov. Zrútenie ekosystémov a pokles biologickej rozmanitosti - biodiverzity - existenčne ohrozuje milióny životov na celej planéte. Je pravdepodobné, že sa EÚ nepodarí splniť vlastný cieľ - zastaviť pokles biodiverzity do roku 2010. Preto je nevyhnutné prijať ambicióznú politiku na ochranu biodiverzity a vykonať rozpočtové reformy .

Poslanci Európskeho parlamentu sú v jedinečnej pozícii, aby predstavili novú európsku víziu pre ekonomiku, ktorá bude šetrná ku klíme a prospešná pre obnovu ekosystémov. Toto zabezpečí spoločnosti služby, na ktorých sme závislí a ochranu, ktorú potrebujeme v dobách klimatických zmien.

Súčasná ekonomická búrka ponúka príležitosť na zmenu smerovania Európy smerom k lepšej udržateľnosti a vyššej efektívnosti využívania prírodných zdrojov. Ekonomické príležitosti sú tu pre tých, ktorí sa pohnú ako prví.

Tento letáčik prezentuje víziu BirdLife International pre reformy v Európe.

Obnova ekosystémov

Prirodzené životné prostredie prináša spoločnosti výhody. Funkcie zabezpečované našimi ekosystémami – ako sú poskytovanie potravy, čistej vody a úrodnej pôdy – sú základom pre všetky ekonomické aktivity. „Biodiverzita“, sieť života na tejto planéte, je nevyhnutná pre zabezpečenie správneho fungovania ekosystémov. A predsa je pravdepodobné, že EÚ zlyhá pri naplňaní vlastného cieľa zastaviť pokles biodiverzity do roku 2010. Dokonca mnohé európske politiky urýchľujú tento pokles a financovanie zastavenia poklesu biodiverzity je značne nedostatočné. Je nevyhnutné prijať ambiciózne záväzok, aby sme zvrátili ničenie našej prírody a načrtnúť plán na záchranu našich ekosystémov.

Poslanci Európskeho parlamentu by mali:

– Prijať cieľ do roku 2020, ktorý by šiel nad rámec cieľa zastavenia poklesu biodiverzity, a ktorý by presadzoval ozdravenie biotopov a druhov v EÚ. V jeho jadre by mala byť kľúčová úloha biodiverzity v boji s klimatickými zmenami.

– Posilniť a stavať na úspešných existujúcich politikách EÚ v oblasti biodiverzity, ako napríklad celeoeurópsku sústavu chránených území Natura 2000 alebo Smernicu o vtákoch, či Smernicu o biotopoch.

– Zabezpečiť, aby mnohé EÚ politiky, ktoré majú dopad na biodiverzitu alebo jej škodia boli zreformované tak, aby ich cieľom bolo poskytovať environmentálne funkcie, na ktorých závisí naša spoločnosť.

– Zabezpečiť vyčlenenie aspoň 3–4 miliárd Eur z rozpočtu EÚ každoročne za účelom ochrany a manažmentu lokalít sústavy Natura 2000, ako nosnej časti európskych ekosystémov. Ľudia hospodáriaci v takýchto územiach by mali byť odmeňovaní za tieto zásadné prínosy pre celú spoločnosť.

Vedci nepreháňajú, keď tvrdia, že spôsobujeme 6. veľké celoplanetárne vymieranie druhov, z ktorých posledné spôsobilo vyhynutie dinosaurov.

Zdravé potraviny a zdravé vidiecke prostredie

Európsky vidiek čelí veľkým výzvam: pokles biodiverzity, klimatické zmeny, kríza v nakladaní s vodou a degradácia pôd. Potreba udržania produkcie potravín je silná ako nikdy predtým a pôda sa zároveň dostáva pod nový tlak z produkcie biopalív a biomasy na tvorbu energie. Aby sme dokázali zabezpečiť udržateľnú budúcnosť pre Európu, súrne potrebujeme novú Spoločnú Poľnohospodársku Politiku (SPP). Potrebujeme spravodlivý a transparentný systém, ktorý bude odmeňovať poľnohospodárov poskytujúcich verejné úžitky a nie poskytovať necielené dotácie. Potrebujeme novú dohodu medzi poľnohospodármi a občanmi, ktorá bude plne odrážať dôležitú úlohu, ktorú starostlivosť o pôdu a produkcia potravín v spoločnosti zohrávajú.

Poslanci Európskeho parlamentu by mali:

- Zreformovať SPP jasným prepojením všetkých verejných platieb s poskytovaním verejných úžitkov
- Zabezpečiť dostatočné množstvo financií z rozpočtu EÚ pre ochranu a manažment prírodných zdrojov a biodiverzity v širšej vidieckej krajine.
- Podporiť poľnohospodárstvo v okrajových a znevýhodnených oblastiach, ktoré plní dôležité environmentálne funkcie
- Prispôsobiť cenu poľnohospodárskych produktov a vstupov do poľnohospodárstva environmentálnej škode aj environmentálnemu prínosu, ktorý majú.

Starostlivosť o naše vody, pôdy a biodiverzitu je kľúčom pre dlhodobé zabezpečenie produkcie potravín a stabilitu ekosystémov.

Predchádzanie klimatickým zmenám

Fakty sú alarmujúce. Ak Európa a svet nezačnú ihneď konať vo veci klimatických zmien, spoločnosť na celom svete, vrátane nás a našich detí, bude čeliť katastrofe, aká tu ešte nebola, oveľa väčšej ako je súčasná ekonomická kríza. Je pravdepodobné, že klimatické zmeny zapríčinia vyhynutie mnohých druhov na Zemi. Súčasní členovia Európskeho parlamentu často na tento fakt poukazovali a presadzovali ambiciózne politiky v oblasti klimatických zmien. Nasledujúcich päť rokov bude kľúčových čo sa týka nášho prístupu ku klimatickým zmenám. Poslanci Európskeho parlamentu majú moc – a zodpovednosť – konať.

Poslanci Európskeho parlamentu by mali:

- Presadzovať, aby sa EÚ zaviazala znížiť produkciu skleníkových plynov o 40 % do roku 2020 (založené na hodnotách z roku 1991) – z toho aspoň 30% by malo byť dosiahnutých prostredníctvom domácich opatrení.
- Zabezpečiť dosiahnutie EÚ cieľa pre rok 2020 – 20 % energie pochádzajúcej z obnoviteľných zdrojov bez poškodzovania životného prostredia, na ktorom sme závislí. Zároveň by mal byť zrušený cieľ dosiahnuť 10 % biopalív v doprave, a všetka bioenergia by mala byť náležite posudzovaná podľa jej environmentálnych dopadov a výhod.
- Dať politický impulz k prijatiu stratégie o adaptácii na klimatické zmeny, ktorá je doteraz opomínaná. Základom tejto stratégie by mala byť ochrana ekosystémov, ktoré predstavujú kľúčovú zbraň pri adaptácii na zmeny klímy.
- Presadzovať silný a komplexný režim obchodovania s uhlíkom, ktorý prispieje k zastaveniu ničenia tropických pralesov, ktoré sú domovom veľkej časti globálnej biodiverzity a sú zároveň extenzívnymi zásobárňami uhlíka.

Biologická rozmanitosť je našim prírodným spojencom v boji proti zmenám klímy.

Produktívne a zdravé moria

Moria okolo Európy patria medzi naše najhodnotnejšie aktíva; sú domovom pre niektoré najväčšie populácie morských vtákov v rámci sveta . Napriek nedávnym zlepšeniam na papieri, morský život čelí mnohým hrozbám. 88 % európskych populácií rýb je nadmerne lovených a tisícky morských vtákov sú chytané a zabíjané európskymi rybárskymi loďami. Toto indikuje jasné zlyhanie súčasnej rybárskej politiky. Zdravé moria, ktoré by boli využívané trvalo udržateľným spôsobom blízky prírode, by nás odmenili produktívnymi populáciami rýb a väčšou odolnosťou voči zmenám klímy. Poslanci Európskeho parlamentu by sa mali zapojiť do reformy Spoločnej rybárskej politiky, ktorá bude dokončená do roku 2012.

Poslanci Európskeho parlamentu by mali:

- Požadovať urýchlené dokončenie procesu vyhlásovania chránených morských území v rámci sústavy Natura 2000, ako kľúčových lokalít pre ochranu morského života.
- Pomôcť výrazne zmenšiť veľkosť rybárskej flotily EÚ, keďže v súčasnosti je príliš veľa lodí na príliš málo rýb.
- Zabezpečiť, aby reforma Spoločnej rybárskej politiky bola riadená environmentálnymi cieľmi Rámcovej Smernice EÚ o morskej stratégii.
- Požadovať, aby Komisia prijala právny predpis na okamžité zastavenie zabíjania vtákov ako náhodného úlovku rybárskymi loďami. Aby to bolo možné uskutočniť, je potrebný rozsiahly systém zberu dát a kontroly.

Naše moria boli dlho opomínané, teraz je ten správny čas, aby bola zabezpečená ich ochrana.

BirdLife International / Európska divízia

BirdLife International je celosvetová únia ochranárskych organizácií zaoberajúcich sa ochranou vtáctva, jeho biotopov a globálnej biodiverzity, pracuje s ľuďmi s cieľom implementovania trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov. BirdLife partneri pôsobia vo viac ako 100 krajinách po celom svete. BirdLife International je v Európe zastúpená v 42 krajinách a partneri sú aktívni vo všetkých členských štátoch EÚ.

Avenue de la Toison d'Or 67 (2nd floor) · B-1060 Brussels, BELGIUM

Tel. +32 (0)2 280 08 30 · Fax +32 (0)2 230 38 02

E-mail: europe@birdlife.org · <http://europe.birdlife.org>

Pre odoberanie správ BirdLife International sa registrujte na zasielanie mesačného e-newsletter -a na: <http://europe.birdlife.org>

Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko

je BirdLife partnerom na Slovensku. Predstavuje mimovládnu neziskovú organizáciu presadzujúcu ochranu vtáctva a jeho biotopov na Slovensku. Dôležitou súčasťou poslania spoločnosti je šírenie trvalo udržateľného hospodárenia a využívania ekosystémov. <http://www.birdlife.sk>

Publikáciu vydala RSPB <http://www.rspb.org.uk>

Február 2009 · Zodpovedný redaktor: Dr. Claire Papazoglou · Všetky práva vyhradené pre BirdLife International

Autori fotografií : fotografia dievčaťa Niall Benvie, motýľ Steve Knell, poľnohospodárstvo Ernie Janes, zmeny klímy Niall Benvie, more Steve Round (rspb-images.com)